

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการตำรวจ กองบังคับการฝึกพิเศษ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน” เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็น ข้าราชการตำรวจ กองบังคับการฝึกพิเศษ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน จำนวนทั้งสิ้น 1,301 คน (ในปีงบประมาณ 2553) ใช้หลักการคำนวณ Yamane's ที่แสดงขนาดของกลุ่มตัวอย่างในระดับความเชื่อมั่น 95% มีความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 0.05 ตามสูตร ดังนี้ $n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 310 ตัวอย่าง

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

หาจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการวิจัยในแต่ละหน่วยงาน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ตามโครงสร้างประชากรจริงเพื่อให้ได้สัดส่วนที่เท่ากันโดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้น} = \frac{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละชั้น}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

กลุ่มตัวอย่างข้าราชการตำรวจ กองบังคับการฝึกพิเศษ กองบัญชาการตำรวจ
ตระเวนชายแดน จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัดได้ดังนี้

หน่วยงาน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ส่วนกลาง กองบังคับการฝึกพิเศษ	44	10
กองกำกับการ 1 กองบังคับการฝึกพิเศษ	156	37
กองกำกับการ 2 กองบังคับการฝึกพิเศษ	107	25
กองกำกับการ 3 กองบังคับการฝึกพิเศษ	145	35
กองกำกับการ 4 กองบังคับการฝึกพิเศษ	144	34
กองกำกับการ 5 กองบังคับการฝึกพิเศษ	122	30
กองกำกับการ 6 กองบังคับการฝึกพิเศษ	138	33
กองกำกับการ 7 กองบังคับการฝึกพิเศษ	118	28
กองกำกับการ 8 กองบังคับการฝึกพิเศษ	159	38
กองกำกับการ 9 กองบังคับการฝึกพิเศษ	160	38
ศูนย์ฝึกสุนัขตำรวจ กองบังคับการฝึกพิเศษ	8	2
รวม	1,301	310

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้ผู้รับผิดชอบในแต่ละหน่วยงานเก็บ
ข้อมูลให้ตามจำนวนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหน่วยงานที่สังกัด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น โดยได้กำหนดแบบสอบถาม
สำหรับกลุ่มตัวอย่างเป็นทั้งแบบปลายปิด (Close-ended Questions) และคำถามแบบปลายเปิด
(Open-ended Questions) ซึ่งแบ่งเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ของข้าราชการตำรวจ
กองบังคับการฝึกพิเศษ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน เป็นคำถามลักษณะปลายปิด
(Close-ended question) ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal scale)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยลักษณะการบริหารงาน ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ นโยบายการบริหารงาน เงินเดือนและสวัสดิการ การบังคับบัญชา และความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน เป็นคำถามลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับระดับความผูกพันต่อองค์กร ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้ ความภาคภูมิใจและรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ความจงรักภักดีต่อองค์กรและความตั้งใจและพร้อมที่จะใช้ความสามารถที่มีอยู่ทำงานเพื่อองค์กร เป็นคำถามลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบบสอบถามส่วนที่ 2 - 3 จะใช้ระดับการวัดข้อมูลอัตราภาค (Interval Scale) มี 5 ระดับสามารถกำหนดน้ำหนักความสำคัญของแต่ละลำดับ ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	น้ำหนักความสำคัญ
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยในการแปลผล ซึ่งผลจากการคำนวณโดยใช้สูตรการคำนวณความกว้างของอันตรภาคชั้น (Class interval) ดังนี้ (มัลลิกา บุญนาค 2539: 29)

$$\text{ความกว้างของอันตรภาค} = \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

ระดับความคิดเห็น	ระดับน้ำหนักความสำคัญ
มากที่สุด	4.21-5.00
มาก	3.41-4.20
ปานกลาง	2.61-3.40
น้อย	1.81-2.60
น้อยที่สุด	1.00-1.80

ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ต่อองค์การตำรวจซึ่งเป็นแบบสอบถามลักษณะปลายเปิด (Open-ended question)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือตามลำดับต่อไปนี้

3.1.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความผูกพันต่อองค์การ

3.1.2 สร้างแบบสอบถาม โดยอาศัยกรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์การ

3.1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเกี่ยวกับสำนวนภาษาให้เข้าใจง่าย เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่มีข้อความตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

3.1.4 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.1.5 นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยแก้ไข ตรวจสอบหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งก่อนนำไปใช้จริง

3.1.6 การเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือน กุมภาพันธ์ 2553 เป็นเวลาประมาณ 4 สัปดาห์ ผู้วิจัยได้ขออนุญาต ผู้บังคับการฝึกพิเศษ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน โดยมีหนังสือขออนุญาตแจกแบบสอบถามจากทางมหาวิทยาลัย สำหรับส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคต่างๆ ใช้การแจกแบบสอบถามผ่านผู้รับผิดชอบในแต่ละหน่วยงานโดยส่งแบบสอบถามและรับแบบสอบถามกลับทางไปรษณีย์ ส่วนภายในหน่วยงานของผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามและขอรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง เมื่อรวบรวมแบบสอบถามกลับมาแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบแบบสอบถามทุกฉบับเพื่อดูความสมบูรณ์และความถูกต้อง

3.2 การหาคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้นำกรอบแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวบรวม และสร้างแบบสอบถามขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งก่อนนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบเครื่องมือวัด ดังนี้

3.2.1 ความเที่ยงตรง (Validity)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) และภาษา ความถูกต้องของแบบสอบถาม หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปทดลองใช้

3.2.2 ความเชื่อมั่น (Reliability)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการตรวจ กองกำกับการ 1 กองบังคับการฝึกพิเศษ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน แล้วนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของ Cronbach (สรชัย พิศาลบุตร และคนอื่น ๆ 2549: 32 - 33) ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาที่คำนวณได้จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ในกรณีที่ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟามีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสูงหรือค่อนข้างสูง ถ้าค่าสัมประสิทธิ์แอลฟามีค่าเข้าใกล้ 0.5 หรือมีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นปานกลางหรือมีความเชื่อมั่นค่อนข้างน้อยหรือน้อยตามลำดับ นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่างได้ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.956

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดการทำข้อมูล

4.1.1 การตรวจสอบข้อมูล (Editing) ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม

4.1.2 การลงรหัส (Coding) นำแบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อยแล้ว มาลงรหัสตามที่ได้กำหนดรหัสไว้ล่วงหน้า

4.1.3 การประมวลผลข้อมูลที่ลงรหัสแล้ว ได้นำมาบันทึกโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อการประมวลผลข้อมูลซึ่งใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1) *หาค่าร้อยละ (Percentage)* สำหรับข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 1 ในด้านปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง คือ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ระดับชั้นยศ สังกัด ลักษณะการปฏิบัติงาน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน สถานภาพการปฏิบัติงาน และการปฏิบัติงานอยู่ในภูมิลำเนา

2) *หาค่าเฉลี่ย (Mean)* สำหรับข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 2 ปัจจัยลักษณะการบริหารงาน แบบสอบถามส่วนที่ 3 ปัจจัยเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร

3) *หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)* สำหรับข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 2 ปัจจัยลักษณะการบริหารงาน แบบสอบถามส่วนที่ 3 ปัจจัยเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร

4.2.2 การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistic) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ สถิติการแจกแจงแบบ ที เทส (t - test) ใช้เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 สถิติการแจกแจงแบบ เอฟ เทส (F - test) ใช้เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 - 8 ในกรณีที่พบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี Least Significant Difference (LSD) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ใช้เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 9